

Kodėl šuo tuština ir šlapinasi namuose?

Keltis ankstyvą rytą išvesti šunį į lauką atlikti gamtinius reikalus – ne visada smagu, tačiau dar nemaloniau, jei jūsų keturkojis tuština, šlapinasi patalpoje. Nieko blogo, jei tai daro specialiaame tualete, tačiau jei – bet kur? Ši problema į neviltį varo daugelį šeiminių, kurie nebežino ko griebtis, kad kasdien nereikėtų paskui savo mylimą šunį vaikščioti iš paskos su skuduru ir valyti jo išmatų.

Pabandysime įsigilinti į dažniausiai pasitaikančias tokio elgesio priežastis, ir aiškinsimės, ko reikėtų griebtis, kad šuo tuštintųsi ir šlapintųsi lauke arba jam skirtoje vietoje namuose. Atsakysime į dažniausiai užduodamus šeiminių klausimus.

Netinkamas auklėjimas

Priežasčių, kodėl šuo tuština ar šlapinasi kur panorėjęs namuose, yra labai daug. Jeigu šuo taip elgiasi vos atsiradęs pas jus, didelė tikimybė, kad jis tiesiog nebuvo teisingai auklėjamas. Tokiu atveju nereikėtų iš karto nuleisti rankų ir daugeliui metų iš anksto susitaikyti su nemalonia situacija. Būtina pasitelkti kantrybę ir žingsnis po žingsnio pradėti jį mokyti.

Jums padės profesionalių dresuotojų konsultacijos, daug informacijos galima rasti internete ar specializuotuose knygose, svarbiausia – pradėti veikti nedelsiant ir nuosekliai.

Sveikatos sutrikimai ir pasikeitęs elgesys

Teršti namuose šunys gali pradėti ir dėl sveikatos sutrikimų (virškinamojo trakto sutrikimai, žarnyno uždegimai, šlapimo pūslės uždegimas ir pan.). Veterinarijos gydytojui juos diagnozavus ir pradėjus gydymą, problema turėtų išnykti.

Jeigu sveikatos sutrikimų veterinaras nerado, priežastis gali slypėti pasikeitusiame šuns elgesyje. Augintinį neigiamai paveikti gali labai daug dalykų: pasikeitęs šeiminių tvarkaraštis, pokyčiai įprastoje gyvenamojoje aplinkoje ir pan. Taigi, būtinai pasikonsultuokite su kinologu, kuris padės geriau suprasti jūsų augintinį.

Dažniausiai užduodami klausimai

– Kodėl mano šuo šlapinasi ant stovų, baldų namuose?

– Toks elgesys reiškia, kad gyvūnas žymi teritoriją. Tokiu būdu jis palieka žinutę kitiems gyvūnams. Žymint teritoriją, paliekamas nedidelis kiekis šlapimo. Tai būdinga nekastruotiems patinams, tačiau kartais taip gali elgtis ir kastruoti patinai ar sterilizuotos patelės.

To priežastimi gali būti pakilęs vyriškų hormonų kiekis, kitų gyvūnų įėjimas į jo teritoriją, persikėlimas į naujus namus, nauji kvapai (pavyzdžiui, nauji baldai), padidėjęs stresas. Visos šios priežastys gali iššaukti nepageidaujamą žymėjimą šlapimu.

– Kodėl mano šuo šlapinasi sutikęs nepažįstamus žmones arba kai grįžtu į namo?

– Toks elgesys reiškia susijaudinimą, kuris sąlygoja šlapimo pūslės nekontroliavimą. Dažniausiai taip nutinka jauniems šuniukams.

Suaugę šunys taip dažniausiai parodo nuolankumą. Pavyzdžiui, šuo apsišlapina pamatęs jį griežtai baudžiantį ar agresyviai su juo besielgiantį žmogų. Tokiu atveju taip pat gali būti matomi ir kiti nuolankumo ženklai – ausys nukreipiamos atgal, atitraukiamos lūpos, vengiama akių kontakto, šuo slepiasi.

Dažniausiai tai reiškia, kad gyvūnas Jūsų bijo ir visos bausmės ne spręš problemą, o tik stimuliuos nepageidaujamą elgesį.

– Kokios yra medicininės nekontroliuojamo tuštinimosi ir šlapinimosi priežastys?

– Jų yra labai daug, o dažniausiai pasitaikančios yra šios:

Šlapinimosi:

Dažniau šlapintis šuo gali pradėti dėl šlapimo pūslės infekcijos, kristalų šlapimo pūslėje, auglių;

Rečiau šlapintis gali pradėti dėl neurologinių priežasčių, kai nejaučiama šlapimo pūslės prisipildymo;

Padidėjęs išskiriamo šlapimo kiekis gali būti dėl inkstų ligų, kepenų ligų, sergant cukriniu diabetu ar Kušingo sindromu;

Atminties praradimas, nesioorientavimas aplinkoje dėl senatvės;

Jeigu šuniui duodami steroidiniai vaistai, jie iššaukia didesnį norą gerti, tuo pačiu ir dažnesnį šlapinimąsi.

Tuštinimosi:

Kolitas;

Virškinamųjų fermentų trūkumas ir žarnyno absorbcijos sutrikimai;

Neurologiniai sutrikimai;

Senatviniai pakitimai, atminties praradimas, nesioorientavimas aplinkoje.

Jeigu įtariate, kad Jūsų šuo gali turėti turi sveikatos sutrikimų, nedelsdami kreipkitės į savo veterinarinį gydytoją.

– Ką reiškia, jeigu šuo teršia namus tik tuomet kai būna paliktas vienas?

– Toks elgesys vadinamas atskirties jauduliu. Tokiu atveju, Jūsų augintiniui gali prireikti raminančiai veikiančių preparatų, mažinančių baimę ir jaudulį. Nebauskite savo keturkojo grįžę namo, nes tai jam sukels dar didesnes baimes ir nerimą.

– Kaip išmokyti šunį atlikti gamtinius reikalus lauke?

– Žemiau pateiktas mokymas tinka ir mažiems, ir suaugusiems šunims. Skirtumas tik tas, kad suaugę gyvūnai gali lėčiau mokytis, todėl apsišarvuokite kantrybe.

Stebėkite savo gyvūną;

Kai pamatysite, kad jis nori atlikti gamtinius reikalus netinkamoje vietoje, pradėkite triukšmauti, pavyzdžiui, garsiai plokite rankomis ir nuveskite į vietą, kuri yra tinkama, pavyzdžiui, į kiemą ar tam skirtą aikštelę;

Supažindinkite jį su vietomis, kuriose jis gali tuštintis ar šlapintis namuose kai tai neišvengiama;

Padrąsinkite savo šunelį, jeigu jis atliko reikalus tinkamoje vietoje, duodami skanėstų ar pašaro. Po to, eikite pasivaikščioti, jeigu yra tas laikas kai įprastai išvedate savo šunį;

Neskleiskite jokių garsinių signalų, kol šuo tuština ar šlapinasi, kad jis nesusietų žodžių su veiksmu;

Kai palieka vieną, neleiskite savo šuniui patekti į vietas, kuriose jis prieš tai šlapinasi ar tuština, uždarykite duris į tuos kambarius ar uždėkite groteles.

Kruopščiai išvalykite kilimus ar grindis, kur šuo prieš tai šlapinasi, kad neliktų šlapimo kvapo (tam skirti specialūs plovikliai, parduodami gyvūnų prekių parduotuvėse ar veterinarijos vaistinėse);

Įpraskite, šuniui paėdus, po 15-30 min. jį išvesti pasivaikščioti;

Niekada nebauskite ir nebarkite savo šuns tuo metu ar iškart po to, kai jis atlieka gamtinius reikalus – tai gali išprovokuoti jo nerimą ir baimę.

– Ką daryti, jei šuo apsišlapina sutikdamas svečius?

Atėjus svečiams, stenkitės pasisveikinti kaip įmanoma greičiau ir veskite juos į kambarį. Visi turi kalbėti ramiai ir tyliai tonu, vengti akių kontakto su šunimi;

Sutikdami svečius neglostykite šuns galvos, nes jis gali tai suvokti kaip grėsmės ženklą, iššaukiantį šlapinimąsi;

Niekada nebauskite šuns nei fiziškai, nei žodžiu, jeigu jis pasišlapino – tai tik pablogins situaciją;

Kai svečiai atvyksta, pasirūpinkite, kad tuo metu šuo žaistų ar būtų ir nedalyvautų svečių sutikime;

Vaistai, stiprinantys šlapimo pūslės sfinkterio veiklą, taip pat gali būti efektyvūs, pasikonsultuokite su savo veterinarijos gydytoju.

– Kaip išvengti teritorijos žymėjimo?

– Kastravimas panaikina žymėjimo poreikį 50%, sumažina – 85% patinų.

Patartina kiekvieną kartą kruopščiai su specialiomis priemonėmis išvalyti šlapimą, nes likęs kvapas vėl skatins šunį atnaujinti savo žymėjimą. Nauji daiktai, baldai neturėtų būti dedami ant žemės tol, kol su jais nesusipažįsta augintinis.

Išsamiau patarti, kaip apsisaugoti nuo nepageidaujamo teritorijos žymėjimo namuose, gali kinologai ar gyvūnų elgesio specialistai. Tačiau prieš tai patariama išsiaiškinti, ar nepageidaujamas elgesys nesusijęs su rimtais sveikatos sutrikimais. Tokiu atveju, būtų reikalinga veterinarijos gydytojo pagalba.

Parengė veterinarijos gydytoja Rūta Noreikaitė-Bulotienė